

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI ILMIY AXBOROTI

Научный вестник Бухарского государственного университета
Scientific reports of Bukhara State University

10/2023

E-ISSN 2181-1466

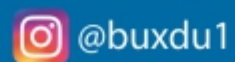
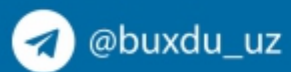

9 772181 146004

ISSN 2181-6875

9 772181 687004

10/2023

MUNDARIJA *** СОДЕРЖАНИЕ *** CONTENTS

TILSHUNOSLIK *** LINGUISTICS *** ЯЗЫКОЗНАНИЕ

Менглиев Б.Р., Гулямова Ш.Қ.	“Оралиқ учинчи” қонуни ва тилда полифункционал сўзлар муаммоси	4
Yuldasheva D.N.	Sukut – shaxslararo psixolingvistik birlik	14
Mirxanova G.R.	Zamonaviy o‘quv lug‘atchiligida sinonim lug‘atlarni takomillashtirish muammolari	20
Sharipov S.S.	Advancements in contemporary lexicography: a deep dive into electronic and online dictionaries and the nuances of scientific terminology	24
Rustamova D.	Turli tilshunoslik maktab va yo‘nalishlari qarashlarini ensiklopedik lug‘atda ifodalash muammosi	28
Bobokalonov R.R., Ochilova Y.R.	Neyropsixolingvistika: nutq madaniyati va so‘z jozibasi haqida mulohaza	33
Ganieva O.Kh., Khakimova D.M.	Classification and particular challenges of translating tourism terminology from english into russian language	38
Davlatova M.H.	Ingliz tili fe‘l predikatlarining funksional-semantik maydonda voqelanishi	43
Amonturdiyev N.R.	O‘zbek tili etnografizmlarning nominativ xususiyatlari	48
Юлдашева Д.Н.	Использование молчания в деонтологической культуре	53
Yunusova M.Sh.	Shifokorning nutq harakati strategiyasi va taktikalari	60
Rasulov Z.I.	Semantic and syntactic properties of elliptic structures	65
Axmedova D.B.	Til korpuslari va ularning birliklari	70
Kim Y.H., Sunatullaeva M.	우즈베키스탄 한국어 학습자의 모음 발음 양상 연구 -중급 학습자 중심으로-	74
Mardonova S.O.	O‘zbek tilshunosligida so‘z yasash usullari, yasama so‘zning til va nutqqa munosabati	79
Mukhammadieva N.M.	Emotive vocabulary as a means of emotional coloring of a literary text	85
Narzullayeva F.O.	Jahon va o‘zbek tilshunosligida so‘z va polisemantizm	90
Nazarova N.A.	Tilshunoslikda nazariy va amaliy onomastika tasnifi	95
Quvvatova Sh.Ch.	Specific features of English and American romanticism	100
Raxmatov A.P.	Nemis tilida kelasi zamonni ifoda etuvchi vosita va omillarning o‘zaro munosabati	107
Saidov X.Sh.	Features of using abbreviations in sms language and the internet by the materials of English language	111
Shaymanova Y.T., Karshiboeva Z.A.	Speech acts and their place in modern linguistics	115
Tursunov M.M.	The link between language and culture in sociolinguistics	120

TILSHUNOSLIKDA NAZARIY VA AMALIY ONOMASTIKA TASNIFI

Nazarova Navbahor Ahrorovna,
Buxoro davlat universiteti
Ingliz tilshunosligi kafedrasida o'qituvchisi
n.a.nazarova@Buxdu.uz

Annotatsiya. Maqolada tilshunoslikda nazariy va amaliy onomastikaning rivojlanish va faoliyat ko'rsatish qonuniyatlari batafsil yoritilgan. Onomastika, unga xos asosiy tushunchalar, uning antroponimiya kabi yo'nalishi bilan bog'liq masalalar tahlilga tortilgan hamda ismlar bilan aloqador ayrim lisoniy jihatlari bayon etilgan.

Kalit so'zlar: onomastik tizim, onomastika, onomastik birlik, toponimika, onomastik ko'lam, antroponiika, onomastik ko'lam, onomastik lug'at, onomastik termin, o'zbek onomastikasi

КЛАССИФИКАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ И ПРАКТИЧЕСКОЙ ОНОМАСТИКИ В ЛИНГВИСТИКЕ

Аннотация. В статье подробно рассматривается развитие и функционирование теоретической и практической ономастики в языкознании. Анализируются вопросы, связанные с ономастикой, ее основными понятиями, такими как антропонимия, а также описываются некоторые лингвистические аспекты, связанные с именами.

Ключевые слова: ономастическая система, ономастика, ономастическая единица, топонимия, ономастический том, антропоника, ономастический том, ономастический словарь, ономастический термин, узбекская ономастика.

CLASSIFICATION OF THEORETICAL AND PRACTICAL ONOMASTICS IN LINGUISTICS

Abstract. The article studies the development and functioning of theoretical and practical onomastics in linguistics comprehensively. Issues related to onomastics, its basic concepts, such as anthroponymy, are analyzed, and some linguistic aspects associated with names are described.

Keywords: onomastic system, onomastics, onomastic unit, toponymy, onomastic volume, anthroponics, onomastic volume, onomastic dictionary, onomastic term, Uzbek onomastics.

Kirish. Tilshunoslik amaliy va nazariy turlarga ega bo'lgan tillar haqidagi fandir. Nazariy tilshunoslik tilning tuzilishi (grammatikasi) va ma'nosi (semantikasi)ni o'rganadi. Nazariya - hodisa to'g'risida tafakkurning oqilona turi yoxud uning natijasi va mahsulidir. Tafakkur va oqilona fikrlash jarayoni ko'pincha kuzatuv yoki tadqiqot kabi jarayonlar bilan bog'liq. Chet tillarini o'qitish va o'rgatishni o'z ichiga olgan amaliy tilshunoslik, asosan, tilshunoslikda o'rganilgan nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash bilan shug'ullanadi. Onomastika - barcha turlarning o'ziga xos nomlari, ularning rivojlanish va faoliyat ko'rsatish qonuniyatlari haqidagi fan hisoblanib, tilshunoslikning bir bo'limi sanaladi. Onomastika (yun. onomastike — nomlash, nom qo'yish san'ati) — tilshunoslikning har qanday atoqli nomlarni, ularning paydo bo'lish va o'zgarish tarixini o'rganuvchi bo'limi, shuningdek, barcha atoqli nomlar yig'indisi. Ayrim tadqiqotlarda «Onomastika» termini antroponimika ma'nosida ham qo'llangan. Onomastika mavjud onomastik tizimlarni aniqlash va o'rganishni maqsad qilib qo'yadi.

Tadqiqot usullari. Nazariy onomastika nomlanishning kelib chiqishi, rivojlanishi, asoslari, jarayondagi turli o'zgarishlar, nutqda qo'llanishi, muayyan mintaqa va tillarda tarqalishi, til va nutqda, shuningdek, adabiy va dialektal sohalarda o'ziga xos nomlarning tarkibiy tuzilishini o'rganadi. To'g'ri nomlar nazariyasi hali ham tilshunoslikda, aniqrog'i onomastikada muhim rol o'ynaydi. Ularni amaliy nuqtayi nazardan o'rganishdan tashqari, nazariy tahlilga asoslangan nazariy tamoyillar va qoidalarni qo'llash kiradi. Amaliy tadqiqot deganda ilmiy izlanishning asosiy tamoyillariga - aniq belgilangan tadqiqot savollariga, ma'lumotlarni tahlil qilish, tizimli yig'ish va tegishli xulosalarga amal qiladigan amaliyot uchun foydali bilimlarni shakllantirish tushuniladi. Kuzatish, sharhlash va umumlashtirish kabi usullarni qo'llagan holda asosiy tadqiqot usullari sifatida komponentli tahlil usuli va tavsif usuli ishlatilgan.

Natijalar va muhokama. Tildagi atoqli otlarning katta bir guruhini kishilarga qo'yiluvchi maxsus nomlar tashkil etadi. Kishilarning atoqli otlari fanda antroponimlar deb yuritiladi. Grekcha antropos – odam, inson, nomos – ot, ism, nom demakdir. Jahon tilshunosligida antroponomika tilshunoslik onomastikasi sohasidagi muhim yo'nalish sifatida nazariy jihatdan tobora rivojlanib bormoqda. Adabiy onomastika, xususan, badiiy matnlardagi shaxs nomlarini aniqlash, ularning jinsi genezisi, etimologik xususiyatlari, milliy an'ana va qadriyatlarini, urf-odatlarini, turmush tarzi, diniy dunyoqarashi, bu nomlardan foydalanadigan aholining badiiy-madaniy boyliklari, ayniqsa, onomastika yo'nalishlari qatoriga kiradi. Antroponimlarni ular haqidagi ma'lumotlarni aks ettiruvchi asarlar asosida tadqiq etish, antroponimlarning lingvistik, tarixiy, geografik, etnografik, diniy ma'nolarini o'zida mujassam etgan lingvistik, madaniy, paradigmatic, onomastik-grammatik belgilarini ochishga alohida e'tibor qaratish muhim ahamiyatga ega.

Xulosa. Antroponimlarning lingvistik tadqiqini tahlil qilishda onomastik birliklar tizimini aniqlash sohaning rivojlanish tarixiga asoslanib, antroponomika, morfemik fanlar tomonidan o'rganiladigan ilmiy-nazariy muammolar va amaliy masalalar ko'lamini belgilab beradi. Adabiy asarlarda qo'llanilgan antroponimlarning tarkibi va ularning kompozitsion xususiyatlari va antropoindikatorlari shu asosda, yozuvchi badiiy asarlarida qo'llanilgan nomlarning leksik va morfologik xususiyatlarini tadqiq etish nazariyaning amaliyotga tatbiq etilishi sifatida qaralishi mumkin.

Kirish. Atoqli otlar lisoniy hodisa hisoblanib til tizimida alohida o'rin tutadi. Atoqli otlarga e'tibor o'zbek tiliga davlat maqomi berilishi tufayli o'zbek onomastikasi, xususan, toponimiya va antroponimiya sohasining ham yangi sifat darajasiga ko'tarilishini yanada kuchaytirdi. Bugungi tilshunoslikning eng dolzarb masalalaridan biri o'zbek onomastikasini yuksak pog'onaga ko'tarish, uni yanada rivojlantirish sanaladi. Atoqli otlar bo'lmish antroponimlar, gidronimlar, toponimlar, nekronimlar, oronimlar haqida tushunchaga egalik o'zbek xalqining tarixi bilan bog'liqligi, ilmiy va badiiy tafakkurini takomillashtirishda, insonning ma'naviy va madaniy saviyasini ko'tarishda, uning yashash makoni, o'z yurti, atrofidagi olamni o'rganish, til va xalq tarixidan xabardor bo'lish, atoqli otlardan adabiy til me'yorlariga rioya qilgan holda to'g'ri foydalanish, ularni ma'naviy boylik sifatida asrashda juda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun ham "Onomastika"ni fan sifatida o'qitish yosh avlodni tarbiyalashda atoqli otlar borasida yetarli bilim, malaka va ko'nikmaga egalik muhim ahamiyat kasb etadi.

Onomastika – yunoncha so'z bo'lib, "nom qo'yish san'ati" degan ma'noni bildiradi. Hozirgi vaqtda bu termin ikki ma'noda qo'llaniladi: 1) ma'lum bir til, xalq tarkibida qo'llangan barcha atoqli otlarning yig'indisi; 2) atoqli otlar, ularning shakllanishi va o'ziga xos xususiyatlarini o'rganuvchi tilshunoslik sohasi.

O'zbekiston Respublikasining «Davlat tili haqida»gi Qonunning qabul qilinishi o'zbek tilining respublikamiz hayotining barcha sohalarida to'liq amal qilishi uchun shart-sharoit yaratib berdi. Jumladan, til lug'at tarkibining bir qismini tashkil qilgan onomastik birliklarga munosabat tubdan o'zgardi. «Joy nomlarini tartibga solish to'g'risida» Vazirlar Mahkamasining alohida qarori e'lon qilindi. Shuningdek, «Davlat tili haqida»gi Qonunning 24-moddasida «Barcha tarixiy nomlar va joylarning nomlari xalqning milliy mulki hisoblanadi va davlat tomonidan muhofaza qilinadi», – deb yozib qo'yildi.

Shubhasiz, o'zbek tilida ko'p asrlar davomida asta-sekinlik bilan tarkib topib, shakllanib, rivojlanib kelayotgan atoqli otlar deb yuritilayotgan nomlar tilimizning bebaho tarixiy, madaniy va ma'naviy boyligidir. Xalqimiz mustaqillik, milliy istiqlolga erishgach tilimizdagi atoqli otlar bilan bog'liq yangi-yangi nomlar paydo bo'lmoqdaki, ularning tabiiyligini, milliylikni saqlash, uni yangi nomlar bilan to'ldirib borish, ilmiy asosda o'rganish ularni izchil va yaxlit bir tizim sifatida o'rganish bugungi tilshunoslik fani uchun har birimizning muqaddas burchimizdir.

Tadqiqot usullari. O'zbek tilshunosligida XX asrning 60-70-yillarida bir qator uslubshunoslik, nutq madaniyati, eksperimental fonetika, areal lingvistik, lingvostatistika fonologiya, morfonologiya, frazeologiya, ijtimoiy tilshunoslik (sotsiolingvistik) kabi ilmiy yo'nalishlar paydo bo'ldi. Tilshunoslikning yangi sohalaridan biri sanalgan O'zbek onomastikasi o'tgan asrning ikkinchi yarmidan boshlab tilshunoslikning eng rivojlangan sohalaridan biriga aylandi va o'sha davrlarda vujudga keldi. O'zbek nomshunosligi bo'yicha olib borilgan keng ko'lamli tadqiqotlar o'zbek onomastikasi sohasini bir qator risolalar, monografiyalar, izohli lug'atlar, ko'p sonli ilmiy maqolalar, nomzodlik va doktorlik dissertatsiyalari bilan boyitdi.

Shunisi ma'lumki, onomastika tilshunoslikning har qanday atoqli otlarning paydo bo'lish va o'zgarish tarixini o'rganuvchi bo'limi hisoblanib, tildagi barcha atoqli otlar yig'indisini o'zida ifodalaydi va tildagi mavjud onomastik tizimlarni aniqlash va o'rganishni maqsad qilib qo'yadi.

"Onomastika" fanining asosiy vazifasi esa mazkur sohaning shakllanishi, rivojlanish bosqichlari, onomastik birliklarni o'rganish metodlari va boshqalar haqida o'quvchiga zarur tushuncha va ma'lumotni yetkazishdan iboratdir. "Onomastika" fani atoqli nomlarni quyidagi guruh (bo'lim)larga ajratadi:

antroponim – kishilarning atoqli nomlari (ismlari, familiyalari, ota ismlari, taxalluslari, laqablari),

toponim – geografik obyektlarning atoqli nomlari, *teonimiya* – turli diniy tasavvurlar bo'yicha ma'budlar, xudolar, diniy-afsonaviy shaxs va mavjudotlarning nomlari, *zoonim* – hayvonlarga qo'yiladigan (shartli) atoqli nomlar, laqablar, *kosmonim* – fazoviy bo'shliq hududlari, galaktikalar, burjlar va boshqalarning ilmiy muomalada va xalq orasida tarqatgan nomlari, *astroponim* – ayrim osmon jismlari (planeta va yulduzlar) nomlarining majmuyini o'zida ifodalaydi. Bundan tashqari, onomastikaning yana bir qancha bo'lim (guruh)lari mavjud. Masalan, onomastikaning bir bo'limi *realionimlar*- (avval va hozir mavjud bo'lgan obyektlarning nomlari) deb nomlansa, unga zid bo'lgan *mifonimlar* xayoliy- to'qima obyektlarning nomlarini anglatadi.

Natijalar va muhokama. Tilshunoslikda atoqli nomlarning til (lisoniy) xususiyatlarini o'rganilishiga qarab onomastika *nazariy va amaliy onomastika, adabiy va dialektal onomastika, odatdagi (amaliy) va poetik onomastika, zamonaviy va tarixiy onomastika* kabi turlarga ajratiladi.

Onomastikaning bu bo'limlari asosiy maqsadi tilshunoslikning dolzarb muammolarini chuqur o'rganish va o'rgatish, fan tarmoqlarining asosiy tushuncha va kategoriyalari haqida atroflicha ma'lumot berish, ilmiy dunyoqarashni mustahkamlash, tafakkur doirani kengaytirish, mustaqil fikrlash layoqatini o'rttirishdir. Shu sohada tadqiqotlar olib borishda fanni o'rganish orqali onomastikaning nazariy va amaliy masalalari bilan yaqindan tanishib chiqish orqali atoqli otlarning turdosh otlardan farqini, hozirgi o'zbek tili tarixi hamda dialektologiya fanlaridan olingan bilimlarni mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'lish mumkin. Nomlarda xalq tarixining aks etishini turli misollarda tushunib yetadilar. Eng muhimi, onomasionimlarni tushunish va izohlash malakasiga ega bo'ladi. Bu kurs orqali talabalarda ilmiy ish qilish havasi uyg'onadi. Onomasionimlarning ma'nosi, to'g'ri talaffuzi va yozilishi bo'yicha aniq ko'nikma hosil bo'ladi.

Nazariy onomastika asosan til va nutqdagi, adabiy va dialektal sohalarga tegishli atoqli nomlarning paydo bo'lishi, ularning nominatsiya (nomlanish) asoslari, rivojlanishi, shu jarayondagiturli xil o'zgarishlari, onomastik birliklarning nutqda qo'llanilishi, muayyan hudud va tillarda tarqalishi hamda onomastik birliklarning tarkibiy tuzilishini tadqiq etadi va o'rganadi. Atoqli nomlarni badiiy matnlarda tadqiq etish alohida masala bo'lib, bu badiiy onomastika yoki onomopoetikaning asosiy vazifasi sanaladi.

Shuningdek, onomastika, tilshunoslikning struktur, genetik, areal, qiyosiy-tarixiy, onomastik xaritalashtirish va boshqa usullarini qo'llagan holda, atoqli nomlarning morfologik, fonetik, derivatsion (yasalish, shakllanish), etimologik, semantik kabi jihatlarini ham tadqiq etadi.

Amaliy onomastika esa xorijiy tillarga mansub nomlarning transliteratsiyasi, transkripsiyasi, an'anaviy (talaffuz va yozilishiga ko'ra), tarjima qilinadigan va tarjima qilinmaydigan nomlarni aniqlash, "begona" nomlarni o'z tilda qanday yozish bo'yicha yo'riqnomalar tayyorlash, xorijiy tillardan o'zlashgan nomlardan yangi onomastik birliklar hosil qilish bilan, nom berish va nomlarni o'zlashtirish masalalari bilan ham shug'ullanadi.

Onomastika, bir qator fanlar, jumladan etnografiya, genealogiya, adabiyotshunoslik, o'zbek onomastikasi tarix, geraldika, matnshunoslik, geografiya, geologiya, astronomiya, demografiya bilan uzviy aloqador fan hisoblanadi.

"Onomastika" nomli fan quyidagi mavzularni o'z ichiga oladi: [11,8-9-b.]

- Atoqli otlarning tilshunoslikda o'rganilishi.
- Hozirgi zamon tilshunosligida atoqli otlarning o'ziga xosligi muammolarining o'rganilishi.
- O'zbek onomastik ko'lamini, uning hajmi va mazmuni.
- Onomastik birliklarni tadqiq etish metodlari.
- O'zbek antroponomikasi, uning tarixi va asosiy taraqqiyot bosqichlari.
- O'zbek toponomikasi, uning asosiy taraqqiyot bosqichlari.
- O'zbek toponomikasining umumiy tavsifi, unda o'z vao'zlashgan qatlam elementlari.
- O'zbek kosmonomikasi, zoonomikasi, gidronomikasi, etnonomikasi, ideonomikasi kabilarning rivojlanish bosqichlari.
- O'zbek onomastikasi masalalarini ta'limning turli bosqichlarida o'rganish muammolari va boshqalar.

Ma'lumki, joy yoki shaxs haqida xabar yetkazuvchi har bir onimik leksema ma'lum bir ma'noni anglatadi. Bu xabar esa uslubiy hamda estetik ahamiyatga ega bo'lib maxsus onomastik vazifani bajaradi. Boshqacha qilib aytganda, bir onomastik leksema bir sohada emas, balki bir necha sohada ham ma'lum bir xabarni tashishi mumkin. Onomastikada omonimiyani shaklan bir xil, mazmunan har xil bo'lgan onimlar vujudga keltiradi: Madina (shahar), Madina (antropomim), Nurafshon (shahar), Nurafshon (antropomim). Apellyativ omonimiya esa turdosh otlar onimik leksemalarga o'tganda hosil bo'ladi: Qo'ysin (antropomim), qo'ysin (fe'l shakli), Barno (antropomim), barno (sifat) kabi. Onomasionimlarda sinonimiya emas, balki poluonimiya (ko'p nomlilik) hodisasi mavjud: Jayhun – Amudaryo, Nasaf – Qarshi; Avitsena – Abu Ali ibn Sino kabi.

“Onomastika” faniga oid qator monografiya va darsliklar katta qiziqish va ehtiyoj tufayli xorijiy mamlakatlardan Rossiyada ham nihoyatda ancha ko’p nashr qilingan. Ayniqsa, turli masalalariga bag’ishlangan bir nechta to’plamlar ham nashr qilindi. “Ономастика” (Moskva, 1969), “Этнография имён” (Moskva, 1971), “Восточнославянская ономастика” (Moskva, 1972), “Ономастика и норма” (Moskva, 1976), “Историческая ономастика” (Moskva, 1977), “Ономастика Средней Азии” (Moskva, 1978) va boshqalar.

Ko’rinadiki, onomastikaga bo’lgan qiziqish kundan kunga ortib borishi va sohaning keng taraqqiy qilib borishi uning turli mustaqil bo’limlarga ajralishiga olib keldi. Jumladan, toponimika, gidronimika, zoonimika, antroponimika bo’limlarini o’rganishga kirishildi. O’zbek tilshunosligida bu guruhlar orasida ayniqsa o’zbek tili toponimikasi keng va atroflicha tadqiq qilingan.

Turkologiyada ham onomastika masalalari tadqiqiga bag’ishdangan qator ishlar mavjud. Bu sohada akademik V.V.Radlov, V.A.Gordlevskiy, N.A.Baskakov, G.F.Sattorov, T.Jonuzoqov va boshqa olimlar samarali ish olib borganlar. Jumladan, N.A.Baskakov hozirgi kunda rus tilida faol qo’llanilayotgan yuzdan ortiq kishi nomlarining kelib chiqishi jihatidan turkiy ekanligini isbotlab berdi [12,98-103-b.].

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, joy yoki shaxs haqida xabar yetkazuvchi har bir onimik leksema ma’lum bir ma’noni anglatadi, bu xabar esa uslubiy hamda estetik ahamiyatga ega bo’lib maxsus onomastik vazifani bajaradi. Bir onomastik leksema bir sohada emas, balki bir necha sohada ham ma’lum bir xabarni tashish orqali onomastikada omonimiya va poluonimiya hodisasini onimlar vujudga keltiradi. Nazariy onomastika asosan til va nutqdagi, adabiy va dialektal sohalariga tegishli atoqli nomlarning paydo bo’lishi, ularning nominatsiya (nomlanish) asoslari, rivojlanishi, shu jarayondagi turli xil o’zgarishlari, onomastik birliklarning nutqda qo’llanilishi, muayyan hudud va tillarda tarqalishi hamda onomastik birliklarning tarkibiy tuzilishini tadqiq etadi va o’rganadi. Atoqli nomlarni badiiy matnlarda tadqiq etish alohida masala bo’lib, bu badiiy onomastika yoki onomopoetikaning asosiy vazifasi sanaladi. Tilshunoslikning struktur, genetik, areal, qiyosiy-tarixiy, onomastik xaritalashtirish va boshqa usullarini qo’llagan holda, onomastika atoqli nomlarning morfologik, fonetik, derivatsion (yasalish, shakllanish), etimologik, semantik kabi jihatlarini ham tadqiq etadi. Xorijiy tillarga mansub nomlarning transliteratsiyasi, transkripsiyasi, an’anaviy (talaffuz va yozilishiga ko’ra), tarjima qilinadigan va tarjima qilinmaydigan nomlarni aniqlash, xorijiy tillardan o’zlashgan nomlardan yangi onomastik birliklar hosil qilish bilan, nom berish va nomlarni o’zlashtirish masalalari bilan amaliy onomastika shug’ullanadi.

ADABIYOTLAR:

1. Rasulov, Z. (2022). *Об объекте исследования когнитивной семантики. Центр научных публикаций (buxdu.Uz)*, 8(8). *извлечено от* http://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/4346
2. Ганжина И.М. *Словарь современных русских фамилий.* – М., 2001
3. Суперанская А.В. *Общая теория имени собственного.* – М., 1973. – 366 с.
4. Бегматов Э.А. *Ўзбек тили антропонимикаси.* – Т.: Фан, 2013. –264 б. –Б. 16.
5. Nazarova N. (2023). *Bases of the theoretical study of anthroponyms and their characteristics. Центр научных публикаций (buxdu.Uz)*, 31(31). *извлечено от* https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/9285.
6. Ahrorovna, N. N. (2022). *Study of anthroponyms and their places in the lexical system. Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(1), 90-96.
7. Nazarova N. A. (2022). *Study of anthroponyms and their places in the lexical system (In Web of Scientist: International Scientific Research Journal, Volume 3, Issue 1, pp. 90-96).* Ahrorovna N.N (2022). *Study of anthroponyms and their places in the lexical system. Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(1), 90-96.
8. Nazarova, N. (2023). *Onimik leksemalarning o’ziga xos xususiyatlari . Центр научных публикаций (buxdu.Uz)*, 34(34). *извлечено от* https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/9709
9. Ahrorovna, N. N., & Niginabonu, Y. (2022). *English Clubs in Non-Traditional Ways for Young Learners. Miasto Przyszłości*, 30, 265-266.
10. Nazarova N., & Yoqubovna, S. M. (2022). *Lingvistikada lacuna muammosi. Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes*, 113-115. *conferenceseries.info/index.php/online/article/view/60*.
11. Kilichev B. *Onomastika :o’quv qo’llanma.* – Buxoro, 2023. –B 8,9

12. Баскаков Н.А. Русские фамилии тюркского происхождения //Антропонимика. –М., 1970. – С. 98-103
13. Nazarova Navbahor Ahrorovna. (2023). O'zbek tilida antroponimlarning lisoniy tadqiqi. *International journal of education, social science & humanities. finland academic research science publishers*, 11(5), 1687–1692. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7988539>.
14. Ahrorovna N.N. (2023). Antroponimlarning lingvokulturologik tahlili. *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes*, 69–71. Retrieved from <https://www.conferenceseries.info/index.php/online/article/view/966>.
15. Nazarova Navbahor Ahrorovna, & Muhiddinova Marjona. (2023). Interfaol ta'lim metodlarining ahamiyati. *innovative developments and research in education*, 2(16), 179–185. Retrieved from <https://interonconf.org/index.php/idre/article/view/3920>.
16. Nazarova, N. (2023). Onimik leksemalarning o'ziga xos xususiyatlari . *центр научных публикаций (buxdu.Uz)*, 34(34). извлечено от https://journal.buxdu.uz/index.php/journals_buxdu/article/view/9709.
- 17 Nazarova Navbahor Ahrorovna, & Akhmedova Marjona Rashidovna. (2023). Differences between american and british english. *innovative developments and research in education*, 2(16), 156–161. Retrieved from <https://interonconf.org/index.php/idre/article/view/3909>.
18. Haydarov A. (2008). *Inson kamoloti va milliy-ma'naviy qadriyatlar*. T.: Muharrir, 6.
19. Askarovich H. A. (2022). Some comments on the stylistic repetition. *JournalNX-A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*, 8 (1), 87–91.
20. Haydarov A. A. (2019). Methodological features of imitation words. *Theoretical & Applied Science*, (10), 688-690.
22. Ahrorovna N. N. (2023). Antroponimlar mohiyati va semantik tahlili. *scientific aspects and trends in the field of scientific research*, 1(10), 160-163.
23. Ahrorovna N. N. (2023). O'zbek tilida antroponimlarning lisoniy tadqiqi. *Finland International Scientific Journal of Education, Social Science & Humanities*, 11(5), 1687-1692.
24. Ahrorovna N. N. (2023). Antroponimlarning lingvokulturologik tahlili. *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes*, 69–71. Retrieved from <https://www.conferenceseries.info/index.php/online/article/view/966>.
25. Bozorova R. S. Interpretation of poetonims in the novel by Johann Wolfgang Goethe “The sufferings of young Werther” //Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology. – 2019. – T. 1. – №. 12. – С. 182-185.
26. Sharopovna B. R. A Comparative Study of Hydropoethonym //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 5. – С. 92-94.
27. Bozorova R. Tarjima san'ati va uning muammolari //Центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2023. – T. 29. – №. 29.
28. Jumaniyozovna B. N. . (2023). Cognitive linguistics as the modern direction in linguistics. *Integration Conference on Integration of Pragmalinguistics, Functional Translation Studies and Language Teaching Processes*, 1–3. Retrieved from <https://www.conferenceseries.info/index.php/online/article/view/687>.
29. Bobojonova Nargiza Jumaniyozovna. (2022). Categorization in Modern Linguistics. *Miasto Przyszłości*, 28, 351–356. Retrieved from <http://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/653>.
30. Bobojonova Nargiza Jumaniyozovna. (2022). The Term Concept in Modern Linguistics. *Miasto Przyszłości*, 28, 297–302. Retrieved from <http://miastoprzyszlosci.com.pl/index.php/mp/article/view/643>.